

2784

7548

SPRAWOZDANIE OGÓLNE
Z DZIAŁALNOŚCI
TOWARZYSTWA OGRODNICZEGO W KRAKOWIE
ZA ROK 1910.

SPRAWOZDANIE OGÓLNE

WŁOCHOWICZ

TOWAŹYSTWA OGRODNICZEGO W KRAKOWIE

ROK 1910.

NAKŁADEM TOWARZYSTWA OGRODNICZEGO W KRAKOWIE.
W DRUKARNI «CZASU» W KRAKOWIE.

SPRAWOZDANIE OGÓLNE

Z DZIAŁALNOŚCI TOWARZYSTWA OGRODNICZEGO W KRAKOWIE

za rok 1910.

roku 1910, siedemnastym istnienia Towarzystwa, mieściło się ono w lokalu własnym (ulica Gołębia l. 18). W lokalu Towarzystwa znajdowało się: biuro, biblioteka, czytelnia i muzeum Towarzystwa, urzędowali: sekretarz, skarbnik, bibliotekarz i stały funkcyonaryusz Towarzystwa; odbywały się zebrania: Wydziału, komisyj, wieczorne kursa ogrodnictwa. Posiedzenia miesięczne odbywały się w sali wykładowej gmachu chemicznego uniwersytetu Jagiellońskiego.

Ruch członków.

Towarzystwo liczyło w początku roku 1910:

Członków honorowych	5
„ założycieli	4
„ czynnych	172
„ nadzwyczajnych	96
Razem członków	277

W końcu roku 1910 liczyło Towarzystwo:

Członków honorowych	5
„ założycieli	4
„ czynnych	182
„ nadzwyczajnych	113
Razem członków	304

przybyło więc Towarzystwu w ciągu roku 1910 członków czynnych 10, nadzwyczajnych 17.

Posiedzenia Towarzystwa.

Towarzystwo odbyło w r. 1910 — posiedzeń 10, z tych 1 walne i 9 zwyczajnych.

Na walnem posiedzeniu odbytem dnia 2 marca 1910 r. przyjęto sprawozdanie z działalności rocznej Towarzystwa i jego instytucyi,

jak pisma „Ogrodnictwo“, kursów i zakładu „Glinka“ oraz komisji kontrolującej, udzielono Wydziałowi Towarzystwa absolutorium z obrotu funduszami Towarzystwa w r. 1909.

Nastąpiły wybory jednego wylosowanego członka prezydium i dwóch wylosowanych członków Wydziału, jak również dwóch członków Wydziału na miejsce pp. dra Krzemienieńskiego i H. Müldnera. Na wniosek p. Kazimierza Brzezińskiego, wylosowany członek prezydium, prezes prof. dr E. Janczewski, wybrany został ponownie przez aklamację; tak samo wybrani zostali ponownie wylosowani członkowie Wydziału pp. dr Adam Krzyżanowski i Józef Brzeziński. Na miejsce członków, którzy ustąpili, wybrani zostali do Wydziału pp. Bojarski i Schenker. Do komisji rewizyjnej na r. 1910 wybrano pp. Emilewicza i Gracę. Na zastępców pp. kapit. Kukłę i prof. Rozwadowskiego.

Posiedzenia zwykle (miesięczne) odbywały się w pierwszą środę każdego miesiąca, z wyjątkiem styczniowego i lutowego, które z powodu czasu świątecznego odbyły się w drugą środę miesiąca.

Nastąpiła także, jak co roku, przerwa wakacyjna w posiedzeniach w lipcu, sierpniu i wrześniu.

Na posiedzeniach miesięcznych odczytywano i przyjmowano protokoły z posiedzeń poprzednich, sprawozdanie z działalności Wydziału od ostatniego posiedzenia, sprawozdania z kursów wieczornych i nauuczycielskich, z wystawy owoców. Dyskutowano i głosowano nad wnioskami członków, które przyjmowano, odrzucano lub przekazywano Wydziałowi. Urządzano odczyty i pogadanki, dyskutowano nad nimi, przedstawiano rośliny, owoce, szkodniki i t. p.

Po zakończeniu każdorazowego posiedzenia rozlosowywano pomiędzy obecnych członków rośliny doniczkowe dostarczane ze szklarni zakładu Tow. ogrodn. krak. „Glinka“.

Na miesięcznych posiedzeniach Towarzystwa wygłoszono 28 odczytów i pogadań w następującym porządku:

Dnia 12 stycznia wygłosił p. Maławski pierwszą część swego odczytu p. t. „Reforma ogrodów dworskich“. P. Paluch przedstawia rezultaty swoich doświadczeń nad hodowlą pieczarek i podaje racjonalną metodę tej hodowli. Odczyt demonstrowany był okazami pieczarek w rozmaitych stadiach ich rozwoju, okazami gniazd pieczarkowych, grzybni i t. d. z hodowli prowadzonych w ogrodzie doświadczalnym na Prądniku.

P. Kasprzyk mówi o doświadczeniu, jakie przeprowadzono nad metodą pędzenia krzewów przez zanurzanie ich na początek w ciepłej kąpieli, w ogrodzie botan. krak.

P. Pol przedstawia kwitnące *Hippeastrum vittatum* w dwóch odmianach z Ogrodu botanicznego i mówi o hodowli tych roślin.

P. Brzeziński przedstawia dostarczony przez p. Bojarskiego okaz gruszki *bera Diela* z ogrodu resursy przy ul. Wolskiej. Przedstawiająca zwraca uwagę na fakt wyjątkowo późnego dojrzewania w tym roku owoców.

Dnia 9 lutego nastąpiła druga część odczytu p. Malawskiego : „Reforma ogrodów wiejskich“.

P. Pol przedstawia piękne kwitnące pierwiosnki chińskie rozmaitych ras, jak: *grandiflora*, *gigantea*, *compacta*, *laciniata*, *filicifolia* i t. d. Kwiaty niektórych dochodzą do 5½ cm. w przecięciu.

Dnia 2 marca p. Pol wygłosił odczyt o poruszanej w ostatnich czasach w publicystyce warszawskiej myśli tak zwanego „kwiatu narodowego“. Prelegent streszcza przebieg toczony w tej materii w pismach dyskusyj, przyczem odnosi się krytycznie do pomysłu samego mianowania kwiatu jakiegoś „narodowym“.

P. Kazimierz Brzeziński, dyrektor Zakładu sadow. kraj. w Zaleszczykach, przedstawia wspaniałe owoce dziekanki zimowej, kalwili białej i pepiny Lineusza, przyczem mówi o warunkach hodowli doborowych owoców w Zaleszczykach i o warunkach ich eksportowej stamtąd sprzedaży.

P. Malawski przedstawia zwykłe kwiaty doniczkowe, wyhodowane na sprzedaż w jednym z ogrodów dworskich z okolic Krakowa i podaje obliczenia dochodów, jakie hodowla ta przynosi.

Dnia 6 kwietnia p. prof. Ziobrowski miał wykład pod tytułem: „Wzrost roślin a osmoza“. Prelegent opisuje naśladowanie wzrostu rośliny przez rozkład octanu ołowianego (t. zw. drzewo Saturna). Dyfuzja i osmoza, ciśnienie osmotyczne a ciśnienie gazów, ciśnienie osmotyczne, jako przyczyna wznoszenia się soków w roślinach, potęga tego ciśnienia. Naśladowanie wzrostu roślin zapomocą sztucznych komórek, powstających przy zetknięciu się chlorków rozmaitych metali z roztworem żelazocyanku potasu lub szkła wodnego. Wszystko ilustrowane doświadczeniami, których obrazy były rzucane na ekran.

Prezes Towarzystwa radca dworu prof. Janczewski demonstrował destruktywne działanie grzybka, *Fusicladium pyrinum* na owocach *Bery Liegela*, już po zebraniu napozór zdrowych owoców, i porzeczkę Kalifornijską, *Ribes glutinosum*, przedstawiając wartość tego krzewu dla ogrodników i porównując z *Ribes sanguineum*.

Kilka pięknych roślin przedstawił p. insp. Pol, a mianowicie *Clerodendron Thompsoni* z Afryki zachodniej, Pierwiosnki japońskie (*Primula japonica*) i Pierwiosnkę nową z Kaukazu (*Primula Juliae*).

P. prof. Ziobrowski pokazał wyhodowaną przez siebie Szarotkę w doniczce.

Dnia 4 maja p. G. Pol, insp. ogrodu botan., mówi o magnoliach, demonstrowując swój wykład kwitnącemi gałęziami tych wspaniałych krzewów. Prelegent przedstawia: *Magnolia grandiflora*, *M. Stellata*; *M. Yulan*; *M. obovata purpurea*; *M. Sonlangeana*; *M. alba superba* *M. amabilis*. Obie ostatnie odmiany uważa prelegent za formy tylko *M. Sonlangeana*.

P. Malawski zwraca uwagę na wartość liści rzodkiewki zużywanych jako szpinak, gdy liście te bywają zazwyczaj wyrzucane jako odpadek. Z punktu widzenia użytkowania liści poleca p. Malawski głównie odmianę noszącą nazwę „sopel lodowy“.

P. Pol przedstawia kwitnącą roślinę *Choisya ternata* z rodziny rutowatych. Jest to krzew szklarniowy — na gruncie u nas wymarza.

Prezes prof. E. Janczewski przedstawia kwitnące ozdobne porzeczki. *Ribes glutinosum* i jej odmianę o kwiatach cielisto białawych; *R. sanguineum* i *R. sanguineum fl. pl.*

Dnia 1 czerwca — przed otwarciem posiedzenia prezes prof. E. Janczewski podnosi w gorących słowach stratę, jaką poniosło Towarzystwo przez śmierć długoletniego członka wydziału i skarbnika Tow. a także administratora „Ogrodnictwa“, p. Henryka Müldnera.

Po otwarciu posiedzenia z porządku dziennego nastąpił odczyt p. Klusa o ulankach czyli fuksjach. Prelegent mówił o pochodzeniu tych pięknych roślin, ich gatunkach, odmianach i hodowli, demonstrując swój wykład okazami głównych gatunków, jak: *Fuchsia microphylla*, *splendens*, *cordifolia splendens*, *triphylla*, *fulgens*, *procumbens*.

P. Brzeziński zdał sprawę z odbytej niedawno wiosennej części kursu ogrodnictwa dla nauczycieli ludowych.

P. Gustaw Pol przedstawia liczne rośliny z ogrodu botanicznego krak., a mianowicie: Różę *Carmen Pillar*, kwitnące orliki (*aquilegia*), *Rhemia angulata*, względną nowość, wprowadzoną do handlu w r. 1904; dalej *Dimorphoteca aurantiaca*, nową roślinę kwiatową roczną. Ze szklarniowych dwa storezki, a mianowicie: *Cattleya atlandiae*, *Maxillaria tennifolia* i *Cochlostemma Jacobianum commelinaceae*.

Dnia 5 października wygłosił p. J. Gabryl, kierownik zakładu „Glinka“, pogadankę pod tyt. „Sprawozdanie z podróży ogrodniczej do Królestwa“. Prelegent zrobił przegląd szkótek handlowych w Królestwie, w porównaniu z takimiz w Galicyi i zagranicą, zakończył zaś opisem kilku głównych plantacyi owocowych, jakie zwiedził w Królestwie.

P. Pol przestawił z Ogrodu botanicznego krak, rośliny *Thunbergia atata aurantiaca*, *Duranta Plumieri* *Tithonia speciosa*.

P. Malawski przedstawił z ogrodu prof. Ziobrowskiego w Borku Fałęckim — *Lobelia hybrida miranda*, *Impatiens Holstii nana amabilis* i *Cineraria hybrida Pompadour*.

P. Z. Schenker odczytał z „Poradnika ogrodniczego“ artykuł pod tytułem „Cięte kwiaty w zimie“. Zawiadamia, że pączki kwiatowe tak traktowane, jak poleca ów artykuł i które miały przechować się do zimy, by wówczas zakwitnąć, zmarniały po kilku dniach.

Dnia 9 listopada p. Bojarski, dyrektor wystawy owocowej, zdaje referat z tejże wystawy, która odbyła się staraniem Towarzystwa Ogrodniczego w Krakowie w d. 14 – 16 października.

P. Pol wygłosił odczyt o roślinach ampulkowych. Prelegent omówił różne klasy i sposoby hodowli tych roślin i zaprezentował z hodowli ogrodu botanicznego następujące rośliny w pięknych egzemplarzach:

Nephrolepis exaltata, *Nephrolepis Witmanniana*, *Polypodium glaucophyllum*, *Davallia Mariesi*, *Pothos aureus*, *Philodendron melanochrysum*, *Ficus villosa*, *Ficus pumila*, *Rubus moluccanus*, *Chlorophytum*

Sternbergianum, *Begonia radicans*, *Begonia foliosa*, *Vinca major* v. *folis variegatis*, *Hedera Helix*, *Hedera Helix* v. *rhomboidi variegata*, *Asparagus Sprengeri*, *Asparagus medeoloides*, *Saxifraga sarmentosa*, *Saxifraga sarmentosa* v. *tricolor*, *Tradescantia fluminensis*, *Tradescantia viridis*, *Tradescantia viridis foliis variegatis*, *Zebrina pendula*, *Zebrina pendula* v. *tricolor*, *Oplismenus undulatifolius foliis striatis*.

Dnia 7 grudnia p. insp. Brzeziński w zastępstwie chorego instr. p. Tacikowskiego zdaje sprawozdanie z zakładania sadów wzorowych.

Nastąpił odczyt p. instr. Klusa „O ananasach“. Po przedstawieniu natury tych roślin i historii ich hodowli, przeszedł prelegent do opisu hodowli samej — tak w ananasarniach, jak i w skrzyniach przy posługiwaniu się do zimowania roślin zwykłymi szklarniami.

P. Pol przedstawił dynię szparagową w kilku okazach.

Posiedzenia Wydziału. Wydział odbył 12 posiedzeń. Na posiedzeniach zajmował się załatwianiem bieżących spraw administracyjnych, układaniem i rozpatrywaniem projektów, które miały być przedstawione następnie na zebraniach ogólnych, załatwianiem spraw i wniosków, podlegających wedle statutu jego wyłącznej kompetencji, układaniem porządku dziennego i staraniem się o odczyty i pogadanki na miesięcznych posiedzeniach Towarzystwa. — Ze spraw przeprowadzonych przez Wydział ważniejszymi były:

Zakupno i rozdzielenie premij w drzewkach owocowych i roślinach pokojowych. Wydawanie miesięcznika „Ogrodnictwo“ i staranie się o zabezpieczenie materialnej strony pisma.

Urządzenie kursów teoretycznych zimowych ogrodnictwa, praktycznych całorocznych kursów ogrodnictwa, zakładanie sadów wzorowych, akcja w sprawie hodowli nasion w kraju, urządzenie wystawy owocowej. — W sprawie kursów przeprowadził Wydział korespondencje z władzami i składał rachunki ze subwencji, mianował kierowników i nauczycieli, zaopatrywał kursa w potrzebny materiał naukowy.

Wydział kooptował na wolne miejsca nowych członków Wydziału p. Bojarskiego i p. Z. Schenkerą.

Niezależnie od posiedzeń w komplecie, urzędowali w lokalu Towarzystwa we wtorki i piątki od 6—8 wieczorem skarbnik i sekretarz Towarzystwa.

Codziennie od godziny 6—8 wieczorem urzędował w lokalu stały funkcyjonyusz Towarzystwa.

Członkowie Towarzystwa otrzymali premie, mianowicie zamiejscowi i niektórzy miejscowi — drzewka owocowe, miejscowi kwiaty w doniczkach.

Sprawozdanie z kursów wieczornych przy Towarzystwie ogrodniczem.

Wieczorne kursa ogrodnicze w roku sprawozdawczym rozpoczęły się dnia 3 listopada (w czwartek) 1910 roku, skończą się zaś w drugiej połowie marca 1911 r.

Wykłady na tych kursach odbywają się w lokalu Towarzystwa Ogrodniczego (ul. Gołębia L. 18), od godziny 4-tej lub 5 tej do 8-mej wieczorem, codziennie, z wyjątkiem niedziel, dni i feryj świątecznych.

Wykładają panowie: Inspektor docent J. Brzeziński, J. Gabryl, kier. Zakładu „Glinka“, instr. Ign. Klus, insp. G. Pol, St. Szaynowski, dyr. Szarek, Dr Wł. Vorbrodt, St. Waśniewski.

Przedmioty wykładane są następujące:

Pomologia. Nauka o pochodzeniu, wzroście i najważniejszych odmianach drzew i krzewów owocowych. 1 godzina tygodniowo; wyklada Inspektor docent J. Brzeziński.

Sadownictwo. Hodowla i cięcie drzew i krzewów owocowych. 3 godziny tygodniowo; wyklada inspektor docent J. Brzeziński.

Szkółki drzew i krzewów owocowych. 1 godz. tygodniowo; wyklada J. Gabryl.

Warzywnictwo. Hodowle warzyw w inspekcje i na gruncie, z krótkim kursem dodatkowym hodowli nasion warzywnych. 2 godz. tygodniowo; wyklada dyr. Szarek.

Teorya zakładania parków. 1 godzina tygodniowo; wyklada I. Klus.

Hodowla roślin ozdobnych, szklarniowych i gruntowych. 4 godziny tygodniowo; wyklada I. Klus.

Kwietniki, ich skład i rysowanie. 2 godziny tygodniowo; wyklada insp. G. Pol.

Zasady miernictwa ogrodniczego. Kurs 16-to godzinny (w maju); wyklada insp. G. Pol.

Dendrologia. Opis i rozmnażanie drzew i krzewów ozdobnych; (10-cio godzinny kurs w terminie później oznaczyć się mającym); wyklada za instr. Wł. Lichańskiego I. Klus.

Zasady chemii. 3 godziny tygodniowo (około 20 godzin); wyklada Dr. Wł. Vorbrodt.

Gleba i nawozy. 3 godziny tygodniowo (po ukończeniu kursu chemii); wyklada Dr. Wł. Vorbrodt.

Botanika. 3 godziny tygodniowo; wyklada St. Waśniewski.

Ćwiczenia botaniczne z mikroskopem. 2 godziny tygodniowo; prowadzi St. Waśniewski.

Rachunkowość w zastosowaniu do ogrodnictwa. 1 godzina tygodniowo z praktycznymi ćwiczeniami; wyklada p. Szaynowski.

Pszczelnictwo. 2 godziny tygodniowo; wyklada dyr. Szarek.

Sluchacze mają swobodę wyboru jednego lub kilku z danych przedmiotów. Ci jednak, którzy chcą poddać się egzaminowi i na jego podstawie uzyskać świadectwo, muszą zastosować się do przepisów obowiązujących (patrz „Egzamina“).

Za prawo uczęszczania na wykłady teoretyczne i demonstracye wnosi się 1 K wpisowego.

Na kursa wieczorne zapisało się 72 sluchaczy, z czego przypada na:

Ogrodników i praktykantów ogrodniczych . . .	15
Sluchaczy uniwersytetu	3
Kobiety (w tem 3 sl. uniw.)	45
Osób różnych zawodów	9
Razem	72

Egzamina.

Egzamina odbywają się w dwóch terminach: po ukończeniu kursu teoretycznego i przed rozpoczęciem nowego. Do egzaminu przystępować mogą osoby, które w ciągu roku lub dłużej słuchały wykładów, brały udział w związanych z nimi ćwiczeniach i demonstracjach, a także odbyły przynajmniej roczną praktykę. — Osoby, które nie odbywały praktyki w zakładzie Towarzystwa Ogrodniczego krakowskiego, ale przedstawiają świadectwa z praktyki, odbywanej gdzieindziej, mogą być dopuszczone do egzaminu — o ile świadectwa ich uznane będą za wystarczające przez dyrekcję kursów.

Egzamin z ogrodnictwa teoretyczny (po ukończeniu kursu teoret. 1909/10) złożyło z dobrym postępowaniem osób 10.

Ilość kandydatów i kandydatek do egzaminu w roku bieżącym nie wiadoma jeszcze.

Sprawozdanie z praktycznych kursów Ogrodnictwa.

W 1910 roku zapisało się na pierwsze półroczcie (od 1 stycznia do 30 czerwca) 19 osób z tych 18 pań i 1 mężczyzna. Na drugie półroczcie od 1 lipca do 31 grudnia 14 osób. z tych 13 pań a 1 mężczyzna.

Zajęcia na tych kursach były następujące:

a) w dziale sadownictwa: Ćwiczenia w robieniu sadzonek z różnych krzewów owocowych i sadzenie tychże; ćwiczenia w różnych sposobach szczepienia; cięcie drzewek w szkółkach; wycinanie czopków; oczyszczanie drzew wysokopiennych i formowanych; stratyfikowanie nasienia drzew owocowych, wysiewanie tychże na wiosnę a następnie pikowanie ich w szkółce. W czasie lata oczyszczanie tychże z chwastów, a na jesień wykopywanie i dołowanie, w którym to stanie pozostały aż do czasu sadzenia ich w szkółce. Cięcie drzew formowanych a w czasie lata uszczykiwanie; cięcie brzoskwiń i moreli oraz winorośli i wywiązywanie ich. Studyowanie odmian drzew owocowych, sprzątanie owoców i układanie ich w owocarni; zasilanie drzew owocowych przez robienie około nich rowków lub też zasilanie ich w podglebiu przez użycie świdra bonitacyjnego, kopanie drzewek w szkółce do wysyłki, pakowanie tychże. Nakrywanie brzoskwiń i winorośli na zimę po poprzednim ostatniego przycięciu; wytyczanie sadów i sadzenie drzew.

b) W dziale warzywnictwa: Robienie mat, zakładanie inspektów, obsiewanie lub obsadzanie jarzynami; robienie kopców na szparagarni, później wycinanie tychże, sortowanie i przysposabianie

do sprzedaży a po skończonem wycinaniu zasilanie ich nawozami sztucznymi i naturalnemi. Zakładanie plantacyi szparagowej i truszkawek, obrabianie ich. Wysiewanie nasienia jarzyn wprost do gruntu; sadzenie rozsady jarzyn wprost na grunt, obrabianie ich w czasie lata a na jesień wykopywanie i zachowywanie ich na zimę (różne sposoby przechowywania jarzyn, demonstracya odbyta na wycieczce do Krzeszowic); dobieranie typowych okazów jarzyn i zachowywanie ich przez zimę; zakładanie pieczarek.

c) W oddziale kwiatowym: Czyszczenie, przesadzanie i wywiązywanie roślin wazonowych, wysiewanie delikatnych nasion do misek lub na cegiełki torfowe, rozsadzanie drobniutekich wykiełkowanych roślinek, sadzonkowanie (różne sposoby), pielęgnowanie sadzonek, oczyszczanie korzeniaków pacioreczników, sadzenie ich do wazoników a następnie do gruntu; sadzenie roślin cebulkowych (*Gladiolus*) lub kłębiowych do gruntu; przesadzanie roślin trwałych; przywiązywanie ich w czasie lata do palików; oczkowanie róż i robienie z nich sadzonek, a na jesień po stosownem obcięciu zachowywanie ich na zimę; zbieranie nasion i oczyszczanie. Przez lato odbywało się codziennie polewanie roślin, cieniowanie sadzonek w właściwym czasie. Hodowano też ananasy, bądź to celem otrzymania silnych roślin lub z tychże otrzymania owocu.

Prace i ćwiczenia odbywały się w Zakładzie sadowniczym „Glinka“, w ogrodzie doświadczalnym Studium Rolniczego na Prądniku Czerwonym i w niektórych innych ogrodach.

Wycieczek odbyło się w tym roku 28, z tych do ogrodu botanicznego 7; do ogrodu miejskiego 4; do handlowego ogrodu Freegego 1; do szkółek Freegego 2; do ogrodu na Woli Justowskiej 3; do ogrodu na Sudole 3; do ogrodu przy Zakładzie Helclów 1; do ogrodu przy schronisku Lubomirskich 1; do ogrodu ks. kanonika Drohojowskiego 1; do ogrodu pp. Préal (hodowla róż) 1; do sadu wzorowego włóściańskiego w Mogile 1; do Krzeszowic 3, gdzie z oglądania pięknych kwiatarni, wzorowo prowadzonego ogrodu jarzynnego i kwiatowego wiele się korzyści odniosło.

Ign. Klus,

instruktor praktycznych kursów ogrodnictwa.

Sprawozdanie z zakładania sadów wzorowych u włóścian.

W roku 1910 na wiosnę założono 2 sady wzorowe w powiecie krakowskim, mianowicie u

1. Tomasza Zberusa w Pękowicach i u
2. Stefana Rzepki w Biadolinach szlacheckich.

Jesienią tego samego roku założono jeszcze 5 sadków, mianowicie u

1. Pawła Jamroza w Bosutowie pow. krakowskiego,
2. Jana Pieniżka w Batowicach pow. krakowskiego,
3. Jana Bochenka w Dziekanowicach pow. krak.

4. Franciszka Grzegorzycyka w Więckowicach pow. krak. i u
5. Ignacego Szklarskiego w Gwoźdźcu pow. chrzanowskiego.

Największy z sadów jest w Pękowicach, obejmuje 112 drzew, najmniejsze z założonych w roku sprawozdawczym są w Batowicach i Dziekanowicach, bo mają tylko po 27 drzewek.

I w tym roku, jak za lat poprzednich, zwracano uwagę, aby sadków włościańskich nie rozsypywać na wielkich przestrzeniach, a zakładać je grupami, iżby dozór nad nimi przy pokaźnie zwiększonej liczbie nie stał się niemożliwy. Dzięki też temu z 23 sadków wzorowych dotychczas założonych przez Towarzystwo Ogr. w Krakowie przypada na jeden powiat krakowski 19 sadów; pozostałe na powiaty sąsiednie. 4 zgłoszenia: z Dojazdowa, Trojanowic, Toń i Pleszowa, (wszystkie z powiatu krakowskiego) późną już jesienią nadeszły do Towarzystwa Ogrodniczego; we wsiach więc tych wykonano wszystkie przygotowawcze roboty, a sadki założy się dopiero na wiosnę 1911 r.

6 zgłoszeń odrzucono: w części dlatego, że były z miejscowości za bardzo oddalonych od Krakowa, a w części dlatego, że grunt wyznaczony pod sad nie był odpowiedni.

Józef Tacikowski.

Pośrednictwo w Pracy.

Do biura Towarzystwa zgłosiło się w roku sprawozdawczym 14 pracodawców, potrzebujących fachowych ludzi do prowadzenia ogrodów i 34 ogrodników poszukujących posad. Towarzystwo zawiadomiło tak jednych jak drugich o zaoferowanych posadach i warunkach umowy, o ile były podane przez strony interesowane do wiadomości Towarzystwa. O skuteczności udzielanych informacji w dziesięciu tylko wypadkach zawiadomiono Tow. Ogrodnicze.

Kurs ogrodnictwa dla nauczycieli ludowych.

Kurs ogrodnictwa dla nauczycieli ludowych, organizowany co rok przez Towarzystwo Ogrodnicze, odbył się w roku sprawozdawczym (1910) na Prądniku czerwonym pod Krakowem w ogrodzie doświadczalnym Studium rol. krak. Uniwersytetu i w Zakładzie ogrodniczym Towarzystwa Ogrodniczego „Glinka“.

Kursem kierował p. J. Brzeziński, inspektor ogrodu doświadczalnego, docent Uniw. krak.; wykłady prowadził p. J. Brzeziński; przy zajęciach praktycznych pomocnym był p. J. Tacikowski.

Kurs odbywał się, jak corocznie, w 2 porach: na wiosnę i latem. W kursie brało udział 11 nauczycieli, mianowicie panowie:

1. Stadnicki Franciszek z Krościenka.
2. Niemcewicz Seweryn z Raciechowic
3. Pisowicz Antoni ze Skrzyszowa.
4. Miętka Adam z Dąbia koło Krakowa.
5. Tarnawski Stefan z Orzechowic.

6. Galus Michał z Marcyporeby.
7. Skiba Emil z Bihala.
8. Jagielski Bronisław z Huty komor.
9. Chorąży Karol z N. Sącza.
10. Stankiewicz Kazimierz z Rozkochowa.
11. Szuber Michał z Czaśławia.

Kurs wiosenny (od 4—15 maja) podzielony był na 2 części: teoretyczną i praktyczną. Teoretyczne wykłady odbywały się w godzinach przedpołudniowych, a służyły tylko jako uzupełnienie głównej części kursu, t. j. praktycznej. Wykładane przedmioty były następujące:

Sadownictwo i pomologia.

Warzywnictwo w inspekcje i gruncie.

Obadwa przedmioty, to jest sadownictwo i warzywnictwo wykladał inspektor J. Brzeziński.

Czas popołudniowy poświęcono pracom praktycznym (od godz. 2 do 6).

Uczestnicy kursu przerobili własnoręcznie wszelkie prace w ogrodzie: zakładali inspekta, siali, pikowali w takowych, robili regulówkę, wykonywali wszelkie prace w szkółkach, czyścili i cięli drzewa.

W czasie kursu części letniej, poświęcono pierwszy dzień, jak corocznie, oglądaniu rezultatu prac wykonanych wiosną; kursисти przerobili także prace letnie w ogrodzie.

W następnych dniach wykonano wycieczki:

1. Do Zakładu „Glinka“ w Prądniku Czerwonym.
2. Do ogrodu botanicznego w Krakowie.
3. Do prywatnego ogrodu prof. Janczewskiego w Krakowie.
4. Do ogrodu przy Zakładzie ks. Lubomirskich w Krakowie.
5. Zwiedzono plantacje warzywne w Czarnej Wsi i w Łobzowie.
6. Zwiedzono w Sudole sad nowozałożony, plantacje szparagów, truskawek i kapusty (własność p. insp. Brzezińskiego).

Uczestnicy kursu otrzymali pudełka z narzędziami ogrodniczymi t. j. piłką, nożem ogrodniczym, sekatorem i t. d., oraz książki Brzezińskiego „Hodowla drzew i krzewów owocowych“. — Przedmioty te, jak corocznie, stały się własnością kursistów. Rezultat kursu był bardzo dobrym. Wszystkim uczestnikom kursu wydano świadectwa frekwencyjne.

Zakład sadowniczy „Glinka“ w Prądniku Czerwonym.

W roku sprawozdawczym powiększał Zakład kultury drzewek owocowych na polach dozierzawionych jak i własnych. Wzrost drzewek w szkółkach na ogół bardzo dobry, drzewek w szkółkach młodszych wspaniały. Taki stan szkółek stwierdził Wydział Tow. Ogrodniczego w Krakowie, po dokładnem zbadaniu wszystkich kwater, jak również Delegat c. k. Namiestnictwa JWP. Fedorowicz, jako przewodniczący kuratorji wraz z Dyrektorem Tow. Ubezpiecz. JWP. Paszkowskim, jako członkiem kuratorji Zakładu.

W roku bieżącym sprzedał Zakład drzewek owocowych za kwotę 9083·11 kor., zatem za kwotę o 2352·34 kor. wyższą od kwoty uzyskanej za drzewka w r. 1909.

Drzewka Zakładu pod względem jakości nie ustępują już obecnie nie tylko drzewkom produkcji krajowej ale i produkcji zagranicznej.

Otrzymał też Zakład w r. b. cały szereg podziękowań za swe drzewka.

Rynkiem zbytu jest głównie Galicya zarówno zachodnia jak i wschodnia.

W sprawozdaniu za r. 1909 zaznaczono, że ilość wyprodukowanych drzew stale się powiększa.

Istotnie, gdy ilość drzew do sprzedaży w r. 1910/11 wynosiła 18.000 sztuk, to w r. 1911/12. rozporządzać będzie Zakład 30.000 drzew owocowych piennych i karłowatych i 10.000 krzewów owocowych własnej produkcji.

W jesieni r. 1910 nie wysprzedano wszystkich drzew. Do sprzedaży wiosennej r. 1911 pozostało 10.000 drzew.

Kultury dzików jabłoniowych powiodły się w b. r. bardzo dobrze tak dalece, że dziki wyhodowane w b. r. wystarczyły nie tylko na potrzeby własne (25.000 sztuk) ale i za miejscowe. W r. b. sprzedał bowiem Zakład 20.000 dzików jabłoniowych.

Dziki grusz udały się gorzej. Mimo to ilość wyhodowanych dzików gruszkowych zdoła zaspokoić potrzeby własne.

Roboty szkółkowe prowadzone były tak samo jak w roku zeszłym przez dwóch pomocników ogrodowych i czterech praktykantów.

W pracach szkółkowych brały udział praktykantki i praktykanci z kursów praktycznych Tow. Ogrodniczego.

Wystawa owocowa w Krakowie.

W czasie od 14—16 b. m., urządziło Towarzystwo ogrodnicze w Krakowie, w sali posiedzeń Krakowskiego Tow. roln., pokaz owoców.

Celem tego pokazu było zbadać: jakiej jakości owoce z drzew naszych otrzymać możemy, czy owoce w kraju wyhodowane będą zdadne do handlu i wreszcie czy już obecnie rozporządzamy większą ilością doborowego owocu. Pokaz ten, urządzony głównie dla członków krakowskiego Towarzystwa ogrodniczego, ściągnął bardzo wielu wystawców.

Owoców wystawionych było też istotnie bardzo wiele i mimo, iż nie było tu owoców specjalnie na wystawę dobieranych, czyli tak zwanych owoców wystawowych, owoce przedstawiały się naogół bardzo dobrze.

Pierwszeństwo za wystawione owoce, szczególnie gruszki, przyznano krajowemu Zakładowi sadowniczemu w Zaleszczykach — mocą ogólnego uznania wszystkich zwiedzających.

Istotnie jakość grusz zaleszczyckich wprawiała wszystkich zwiedzających w zdumienie, że tak ładne i wielkie owoce (maximum 680

dó 780 gr.) u nas w kraju wyhodować można, i to owoce odmian bardzo delikatnych, jak Dziekanka zimowa (z palmet na otwartem powietrzu), Diuszesa, Lektyerka, Hardenpont (ze stożków) i t. p.

Przepiękne były również jabłka, zarówno dobrze wykształcone jak i ślicznie zabarwione, jak Aporta, Królowa renet, Królowa. Dla oka znawcy bardzo mile przedstawiały się, nie tak ładne napozór, ale tak cenne odmiany jak Pepina Linneusza i Kalwila biała zimowa, a szczególnie ta ostatnia, która tamże zupełnie wolna od grzybka na sznurach i stożkach w wystawie południowej się otrzymuje.

Miejsce drugie należy się bezsprzecznie Polu doświadczalnemu, zarówno co do ilości wystawionych odmian, jak i jakości owoców.

Zarówno jabłka, jak i grusze, były bardzo ładne. Z jabłek przepiękną była Reneta kanadyjska (ze sznurów i puharów), Malinówka oberlandzka, Reneta Kulona, Reneta landsberska, Pepina Newtona, Piękna z Booskop, Pepina londyńska i wiele innych. Z gruszc: Bera Diela, Diuszesa, Dziekanka zimowa, Duchesse de Bordeaux (ze szpalerów południowych), D'Apremont, De la Foresterie, Tyriotka, Lektyerka, René Dunan (ze stożków i krzaków) i wiele innych.

Bogactwem odmian jak i jakością owoców, wyróżniał się w dalszym ciągu ogród XX. Misyonarzy ze Stradomia w Krakowie. Owoce pochodziły przeważnie z drzew piennych i krzaków.

Między gruszkami bardzo ładne były: Bera Diela, Williams, Triomphe de Jodoigne, Sterkmanka, Plebanka. Z jabłek: Pepina Rybstona, Aporta, Reneta landsberska, Królowa renet, Pepina Newtona.

Jedną z większych kolekcji stanowiły owoce prof. O. Bujwida z Czasławia.

Wystawione były tylko jabłka, między którymi bardzo ładne były: Reneta Kulona, Królowa renet, Reneta Baumana, Reneta landsberska, Grochówka.

Przepiękną kolekcję stanowiły owoce prof. Dr. E. Janczewskiego.

Owoce, przeważnie ze stożków, były bardzo ładne, czyste i dobrze wyrosnięte. Przy każdej odmianie spotkać było można nazwy polskie, wprowadzone przez prof. Janczewskiego, jak: Bazenka (Professeur Bazin), Koniówka (Charles Cognée) itp.

Z owoców pierwsze miejsce zajmowała Bazenka, oraz wspaniała Kraszanka zimowa, dalej szły: Karol Ernest, Lektyerka, Bera Diela, Oliwierka, Józefinka.

Śliczne owoce, bo i ładnie zabarwione i doskonale wyrosnięte, wystawili pp. Br. Lipowscy z Hucisk.

Można tu było oglądać: przepiękne Parkiery (otrzymane z drzewek z „Glinki“), Renety blenhajmskie, Królowe renet (prześlicznie zabarwione), Renety Damazona, kolosalne cienkolupinowe orzechy włoskie, Bery Diela, Hardego i Dobra Ludwika.

Ładne owoce wystawiła p. Wiszniewska z Wrzosowie, między innymi przepiękną była Reneta landsberska, bardzo ładne: Kronselskie, Grochówka, Krótkonóżka królewska. Z gruszc bardzo ładne były:

Bery Diela (z piennych drzew), Patawinka i Krzywka. Między wystawionymi owocami znalazły się maliny czerwone kolosalnej wielkości.

Owoce wystawione przez prof. Ziobrowskiego naogół ładne, między niemi bardzo ładna Reneta kanadyjska, Reneta Baumana, Królowa renet, Kardynalskie.

Kolekcyje większe owoców wystawili dalej: P. Józef Kozubek z Zatora, majątek Krzywaczka, pp. Janowie Mayerowie z Kobierzyna, p. Aniela Finkowa z Komornik, Antoni Lach z Woli Justowskiej, p. Anna Knausówna z Krakowa, X. Michał Wroński z Więclowic, pp. Schenker, Emilewicz i Maniecki z Podgórze, Kazimierz Bzowski z Zerostawic, Zakład Helclów z Krakowa.

Owoce powyższych wystawców naogół bardzo ładne. Wyjątkową pięknnością wyróżniały się tu owoce: p. A. Finkowej, jak Reneta blenhejska, Reneta Kulona, Bera Diela, Karol Ernest, X. M. Wrońskiego (Król. Polskie), dalej owoce p. Schenkera i p. Emilewicza, szczególnie grusze pochodzące z krzaków (na otwartem powietrzu) i drzew piennych, jak: Bera lyońska, Bera Ligela, Diuszesa, Jeanne D'Arc, Plebanka, Bera Diela, Bera biała (zupełnie czysta).

Mniejsze ilości owoców doborowych wystawili: Zofia Popiel z Ruszczy, Anna Tarasiewicz, Stanisław Rzeszowski, Szpital powszechny w Wadowicach, Towarzystwo ubezpieczeń w Krakowie, p. Łaszczynska z Prądnika Czerwonego, p. Władysław Schwarz, p. Stanisław Byszewski, pp. Kazimierzowie Sokulscy (przepiękna Penina Lineusza i Królowa renet), wreszcie włościanin Stanisław Rumian i włościanie ze Skrzydziej i Jodłownika.

Wystawa obecna dowiodła niezbicie, że w kraju naszym hodować można owoce, poczynając od odmian mniej delikatnych, a skończywszy na najdelikatniejszych, jak: Kalwila biała zimowa, Pepina Lineusza z jablek; Dziekanka zimowa, Diuszesa i t. p. z gruszek. Można nawet, jak to okazał krajowy Zakład zaleszczycki, hodować u nas winogrona deserowe, na otwartem powietrzu. Z pokazu tego można się było dalej przekonać, że rozporządzamy już obecnie znacznymi ilościami owocu.

Za wielką ilość hodowanych odmian, czasami bez wartości, utrudnia w wysokim stopniu zarówno handel wewnętrzny jak i zewnętrzny.

O ile usiłowania władz krajowych, jak i poszczególnych Towarzystw ogrodniczych w kierunku rozszerzania sadownictwa z jednej strony, doboru odmian odpowiednich danym warunkom miejscowym z drugiej strony, uwieńczone zostaną pomyslnym rezultatem, owoce krajowe wystarczać będą nietylko na zaspokojenie potrzeb własnych, ale i na eksport zagraniczny.

J. G.

SPIS CZŁONKÓW

Towarzystwa Ogrodniczego w Krakowie w roku 1910.

Wydział Towarzystwa:

Prof. Dr. Edward Janczewski, prezes.
Zofia hr. Tarnowska, wiceprezesowa.
Inspektor Józef Brzeziński, sekretarz.
Zygfryd Schenker, skarbnik.
Inspektor Gustaw Pol, bibliotekarz.

X. kanonik Juliusz Drohojowski.
Bojarski Piotr.
Dr. Adam Krzyżanowski.
Baron Edward Lipowski.
Prof. S. Ziobrowski.

Komisya rewizyjna:

Jan Emilewicz.

Adolf Graca.

Zastępcy komisji rewizyjnej:

Kapit. Kukla.

Prof. sem. m. Rozwadowski Henryk.

Zakład sadowniczy Towarzystwa:

Kuratorya: Ze strony c. k. Ministerstwa rolnictwa: delegat c. k. Namiestnictwa Dr Fedorowicz, prezes kuratoryi; zastępca: starszy komisarz Wykowski. Ze strony Wydziału krajowego: Dr Fr. Paszkowski, Fr. Vetulani. Ze strony c. k. Towarzystwa rolniczego w Krakowie: Dr Jan Hupka, Dr Adam Krzyżanowski.

Zarząd: Inspektor zakładu z ramienia Towarzystwa ogrodniczego: Józef Brzeziński.
Kierownik: Józef Gabryl.

Członkowie Towarzystwa:

Członkowie założyciele:

Potocka hr. Adamowa, Krzeszowice. †
Janczewski Edward, Radca Dworu, Prof.
Dr. Kraków, ul Wolska 16.
Straszewski Maurycy, Prof. Dr., Kraków.
Tarnowska hr. Zofia, Dzików.

Członkowie honorowi:

Potocka hr. Adamowa, Krzeszowice. †
Baltet Karol, Troyes, Francya. †
Jankowski Edmund, Warszawa, ul. Mazowiecka 11.
Hoser Wincenty sen, Warszawa, Aleje Jeruzolimskie 53. †
Konczewski Józef, Ostrówki, p. Kowel na Wołyniu.

Członkowie zwyczajni :

- Białobok Jan. ogrodnik krajowej średniej szkoły rolniczej, Czernichów.
- Błażowska Józefa, baronowa, Ryczów.
- Boguszowa Adamowa, Kraków, ul. Golebia 6.
- Bojarski Piotr, Kraków, ul. Swoboda 4.
- Bruniecki bar. Julian, Podhorce p. Stryj.
- Brzeziński Józef, insp. pol. dośw. un., doc. uniw., Prądnik czerwony.
- Brzeziński Kazimierz, dyr. kraj. Zakł. sad., Zaleszczyki.
- Buszczyńska Jadwiga, Górka narodowa, p. Prądnik czerwony.
- Byszewski, Kraków, ul. św. Krzyża
- Bzowski Kazimierz, Żerostawice p. Łapanów.
- Carowa Leopoldowa, Kraków, ul. Szczeпаńska 11, II p.
- Chamiec Leonia, Zosin, p. Bereznica, Wołyn.
- Chrząński Teodor, Warszawa, ul. Bracka 22.
- Cieńska Marya, Uwisła, p. Chorostków, via Tarnopol.
- Cybulska Julia, prof., Kraków, ul. Ba-sztowa 5.
- Czaputowicz Aleksander, Krowodrza 78.
- Czerwiński Kazimierz, Lwów, ul. Szeptyckich 68 (Techn. biuro ogrod.).
- Dobrzanska Róża, Kraków, ul. Loretańska 8.
- Dobrzyński Józef, wł. dóbr, Kraków, ul. Sławkowska 12.
- Drohojowska hr. Stefanina, Tulkowice, p. Tamanowice, koło Mościsk.
- Drohojowski hr. Stanisław, Kraków, ul. Jabłonowskich 3.
- Drohojowski Juliusz, X. kanonik, Kraków, ul. Koletek 12.
- Elkielski Józef Dr., Lwów, Wydział krajowy.
- Emilewicz Jan, Podgórze, ul. Kalwaryjska 30.
- Fetter Karol, emerytow. starosta, Czarna Wieś 59.
- Fink Adam, Komorniki, p. Dąbie, koło Dobczyc.
- Fischer, Dyr. tramw. miejsk., Kraków.
- Fischerowa Michalina, Bronowice Wielkie p. Łobzów.
- Franczak Jan, Miłowanie p. Strychańce.
- Freege Emil, Kraków, Sukiennice.
- Głazewski Adam Dr., Chmielowa p. Łatacz.
- Głębocki Jan, Łaszki, p. Starokonstantynów, gub. wołyńska.
- Głodziński Antoni X, c. k. Rada szkolna we Lwowie.
- Gniewoszowa Aniela, Konty p. Ożydów.
- Gniewosz Feliks, Jasionów koło Złoczowa.
- Götz-Okocimski Jan, baron, Okocim.
- Golba X. Franciszek, Kraków, Plac Dominikański 3.
- Goliński Stanisław, Dr., Kraków, ul. Pi-jarska.
- Góral Jan, Sieniawa.
- Gostyńska Kazimiera, Kraków
- Graca Adolf, Kraków, Magistrat.
- Greyber Aleksander, Pękowice, p. Zielonki.
- Grosse Juliusz, Kraków, Pałac Spiski.
- Gulkowski Jan, Kraków, ul. Starowiślna.
- Hallerowa Ewa, Jureczyce p. Skawina.
- Hallerowa Lucyna, Kraków, Pijarska 5.
- Hercokowa Marya, Kraków, ul. Wygoda 4.
- Heydel bar. Melania, Bereniany p. Ja-złowiec.
- Hicner Aleksander, Dr., Jasło.
- Hojkowski Józef, Zaleszczyki, kr. Zakł. sad.
- Horodyska Aniela, Tlusteńskie p. Probuźna.
- Horodyska Leonia, Kołędziany.
- Horoszkiewiczowa Olga, Kraków, ul. Sie-miradzkiego 12.
- Hupka Jan, Dr., Niwiska, p. Kolbuszowa.
- Jaworski Zygmunt Dr., Kossowa, p. Brzeź-nica.
- Jentys, Prof. Dr., Kraków, Łobzowska 24
- Jodłowska Anna, Krowodrza 181, poczta Kraków.
- Kawecki Stanisław, Husiatyn.
- Kellerman Kazimiera, Kańczuga.
- Kirchmayer Elzb., Radziszów p. Skawina.
- Klasztor OO. Kapucynów, Kraków, ulica Loretańska.
- Klus Ignacy, Prądnik Czerwony.
- Knausowa Anna, Piaski ad Grzegórzki.
- Konopczyńska Ludwika, Warszawa, ulica Moniuszki 7.
- Konopkowa Kazimiera, Modlnica.
- Konwent OO. Misyonarzy, Kraków, Stra-dom.
- Korytko Ksawery, Kraków, ul. Wolska 6.
- Kossakowa Wojciechowa, Kraków, Plac Kossaka.
- Kowalska Aniela, Kraków, Plac Maryacki 8.
- Kozłowiecki Adam, Huta Komorowska, p. Majdan.
- Krobicki Henryk Dr., Mikołaj. p. Wadowice.
- Kromer Aleksander X, Skomielna p. Cha-bówka.
- Kruszewska Anna, Chorobród, p. Sokal.
- Krzanowska, Józefa, Bochnia ul. Oracka.
- Krzeczunowicz Włodzimierz Dr., Janowice koło Zakliczyna.

- Krzemieniewski Seweryn Dr. Prof., Du-
blany.
- Krzyżanowski Adam Dr., doc. uniw., Kra-
ków, ul. Łobzowska 14.
- Krzyżanowski Stanisław, Kraków
- Kubik Dr. W., doc. ogrod., Lwów, ulica
św. Marka 5.
- Kukla Adolf, Prądnik Biały.
- Kwerka Maryan, Wieliczka.
- Kwiatkowska Nazara, Kraków, ul. Zwie-
rzyniecka 19.
- Kwiciński Józef, Kraków, ul. Dolne Młyny 3.
- Landsberg Malwina, gub. wileńska.
- Leo Juliuszowa, Prezydentowa, Kraków.
- Lichański Władysław, instr. ogr., Lwów.
- Lipowska baronowa Iza, Kraków, ul. So-
bieskiego 5.
- Lipowska bar. Konstancya, Nowy Sącz,
ul. Matejki.
- Lipowski bar. Edward, Kraków, ulica So-
bieskiego 5.
- Lubomirska ks. Adamowa Marya, Miżyniec.
- Łazarski J., Prof. Dr., Kraków, ul. Diet-
łowska 97.
- Łepkowski W. Dr. prof. uniw., Bronowice
Wielkie p. Łobzów.
- Łuczkowa Bronisława, Podgórze.
- Łukasik Ignacy, Limanowa.
- Madeyska M. Janowa, Parchacz, p. Kry-
stynopol.
- † Madeyski Poraj Stanisław, Dr. Exc., Wola
Justowska.
- Makowiecki, produkcya nasion i Zakł. ogr.,
Michałówka p. Szatawa Podolska. Ros.
- Malawski Władysław, Dębniki, Rybacka 13.
- Malecki Bolesław, insp. ogrod. miejskiego,
Małecka Albina. Nowy Sącz.
Kraków, ul. Lubicz 23.
- Marcoin Tad., Kraków, ul. Studencka 7.
- Matecki Adam, Kołomyja.
- Maryewska, Podgórze.
- Merunowicz Józefa, Kraków, ulica Sobie-
skiego 1.
- Meyer Alojzy, Kozy.
- Meyer Jan, budowniczy, Kraków, ul. Mio-
dowa 45.
- Michalska Karolina, Kraków, Szewska 20.
- Mieroszowska hr. Elżbieta, Bobrek poczta
Oświęcim.
- Misky Ludwik, Prof. szk. real., Kraków,
ul. Dunajewskiego 7.
- Miziewiczowa Marya, żona dyrektora Kasy
Oszczędności, Podgórze
- Morozewicz Józef, Dr., prof. uniw., Kra-
ków, Wolska 9.
- † Müldner Henryk, Kraków, Administracya
„Czasu“.
- Namysłowski Dr., Kraków.
- Nawrocki Brunon, Balice.
- Niedzielski Larysz Stanisław, Śledziejowice
p. Wieliczka.
- Niemec Wojciech, prof. gimn. Kraków, ul.
Garncarska 8.
- Niewiarowski Witold, Kraków, ul. Staro-
wiślna 12.
- Nizińska Janina, Kraków, ulica Lubomir-
skich 37.
- Niezabitowski Waleryan, c. k. kontrolor,
Tarnobrzeg.
- Ogińska księżna, Bobrek, p. Oświęcim.
- Olszewski Karol, Prof. Dr., Kraków, gmach
chemii Uniw. Jag.
- Ostaszewska Aniela, Klimkówka, p. Ry-
manów.
- Paderewski Ign., Riond-Bossón p. Morges,
Szwajcarya.
- Padlewski Stanisław, Libertów p. Swo-
szowice.
- Pańczakiewicz Jan, Kolbuszowa.
- Pareńska Eliza, prof., Kraków, ulica Wie-
lopole 4.
- Paszkowski Franciszek, Dr., Dyrektor, Kra-
ków, ul. Basztowa 8.
- Parvi Paulina, Kraków, Czysta 13.
- Piechnikowa Stella, Kraków, św. Filipa 5.
- Piotrowska M., Kraków, ul. Smoleńska 3.
- Plater-Zyberk hr., Moszków koło Sokala.
- Podczaski Jan, pełnomocnik ordynacyi,
Sieniawa.
- Pol Gustaw, insp., Kraków, Ogród botan.
- Pomona, Zakład ogrod., Prądnik Czerwony.
- Popielówna Zofia, Ruszcza p. Pleszów.
- Potocka hr. Antoniowa, Olsza p. Kraków.
- Potocka hr. Krystyna, Exc., Krzeszowice.
- de Préval Władysław, Kraków, Piaski.
- † Prysak Piotr, Prof., Kraków. Semina-
ryum żeńskie.
- Rada powiatowa Limanowska, Limanowa.
- Ramzowa Ewelina, Kraków, Krowodrza.
- Romanowski Józef, Prądnik.
- Romanowski Stanisław, Kraków, ul. Ba-
sztowa 8.
- Rostański Józef, Prof. Dr., Kraków, ulica
Łobzowska 22.
- Rozdolski Maciej, Kaśna dolna, p. Cięż-
kowiec.
- Rozwadowski Henryk, Prof. sem. m., Kra-
ków, Szpitalna 34.
- Rzącowa Marya Tadeuszowa, Kraków plac
Kossaka.

- Sawicka Bronisława, Kraków, Łobzowska.
Szenker Zygfryd, Podgórze, ul. Kraszewskiego 12.
Schmidtowa Klementyna, Krzywaczka, p. Izdebnik.
Schronisko ks. Lubomirskich, Kraków.
Sierosławski Stanisław, członek redakcji „Czasu“, Kraków.
Sławiński Przeclaw, Klecza górna, poczta Wadowice.
Starorypiński Bruno, Karabeczajówka, p. Tymna, gub. podolska.
Starzecki Karol, Gorzyce p. Żmigród.
Struk Eliasz w Bilczu Złotym.
Suska, Kraków, plac Dominikański 7.
Szawłowski Stanisław, Stanisławów, ulica Gołuchowskiego 84.
Szołajska Włodzimiera, Kraków, ul. Szecepańska 11,
Talasiewicz Zygmunt, Dr., naczelnik sądowy, Strzyżów nad Wisłokiem.
Tesarz Jan, naczelnik stacyi, Tarnobrzeg.
Towarz. pszczelniczo - ogrodnicze nauczycieli, Łańcut.
Towarzystwo rolnicze okręg., Dębica.
Towarzystwo rolnicze krakowskie, Kraków, plac Szecepański.
- Tow. rolnicze okręg. sądeckie, Nowy Sącz.
Ujejska Stefania, Zacisze p. Husiatyn.
Vorbrodt Dr. Władysław, Kraków, ulica Grodzka.
Wachholz Dr., prof. uniw., Nowa Wieś - Kraków, willa III.
Wątorska Władysł., Kraków, Mikołajska 3.
Wiszniewska Lucyna, Kraków, ulica Floryańska 15.
Witkowska Antonina, profesorowa, Kraków, zakład fizyczny.
Włodkowa, Dąbrowica, p. Chrostowa, koło Bochni.
Woźniakowska Magdalena, Kraków.
Wroński Michał, X. proboszcz, Więclawice, p. Michałowice (Królestwo Polskie).
Wysocka Zofia, Polanka Wielka.
Zając, Zaleszczyki, kraj. Zakład sadown.
Zarząd szkółek leśnych, Borówna, poczta Wiśnicz.
Zawadzki Tadeusz, Świack p. Sopotkinie, gub. Suwalska.
Zduniowa Róża, Raba wyżna, p. Chabówka.
Ziobrowski S., Prof. Borek Fałęcki, poczta Podgórze.
† Żuławska Władysławowa, prof., Kraków.

Członkowie nadzwyczajni:

- Agiejew, Sudół, p. Prądnik, Kraków.
Bandola Józef, kier. szkoły, Ryczów.
Baran Wojciech, Sanka p. Krzeszowice.
Baranowska Janina, Kraków, ulica Garbarska 8.
Bergandy A., Żelice, powiat wągrowiecki, W. Ks. Poznańskie.
Bernadzikiewicz Teodor, em. dyr. szkoły wydz., Podgórze.
Bielajska Marya, Kraków, ul. Studencka 11.
Błazewicz Kazimierz, sł. rol., Kraków.
Bogdańska Anna, Prądnik Czerwony.
Bogdanikówna Zofia, Kraków.
Brandtówna Józefa, Kraków.
Brat Kassyan, Kapucyn, Sędziszów.
Brezownik Silvio, Kraków, Kilińskiego 18.
Budny Jan, X. proboszcz, Górne Międzyrzecze, Śląsk austriacki.
Bujas Jan, nauczyciel, Raba wyżna.
Chmielewski Wład., kier. 2-klas. szkoły, Posada nowowiejska, p. Nowe Miasto.
Chmielewski Eugeniusz, dyrektor szkoły, Przeclaw.
Choroszczo Zofia, Kraków, ul. Bracka I.
Chróścicki Tadeusz, prakt. ogrod. „Glinka“, w Prądniku.
- Chrzanowska Jadwiga, Kraków, ulica Długa 27
Ciechomski Wojciech Prądnik Czerwony.
Ciszewska Marya, Kraków, ulica Starowiślna 23
Czernoch Karol, nauczyciel, Dębno koło Brzeska.
Dobek Adela, Kraków, Straszewskiego 6.
Dobrowolska Ada, Kraków, ul. św. Jana 20.
Furdzik Jan, kierownik szkoły, Jaworzno p. Stara luta.
Frydrychs Kazimierz, słuch. agr., Boguszyce p. Rawor, Król. Polskie.
Gabryl Józef, kier. „Glinki“, Prądnik Czerwony.
Gauze Aleksander, Kraków, Ogród miejski.
Głuchowska Sabina, Dębniki, ul. Pocztowa 11.
Gołębiowski Karol, Germakówka.
Górecka Janina, Kraków, Karmelicka 22.
Grabowska Wanda, Kraków, ulica Starowiślna 3.
Grania Karol, Izdebnia, Śląsk. austr.
Gwóźdź, Polska Lutynia. Śląsk austr.
Hanusiak W., Barwałd górny, p. Kalwarya.
Jureczyńska J., Kraków, Studencka 21.

- Kaczak Jan z Kaczaków, p. Chmielów.
Karczewska Helena, Prądnik Czerwonny.
Kiesznowska Halina, Kraków, ulica Swoboda 3.
Koczur Jan, nauczyciel, Poręba Żegota, p. Alwernia.
Kostro Edward, Prądnik Czerwonny.
Kotowiczówna Elżbieta, Wieropajewo, gub. Wileńska
Krasowska Wanda, Kraków, Pędzichów 19.
Krzysztoforska Helena, naucz., Kęty.
Krzyżak Józef, Rzeszotary, p. Świątniki górne.
Kuleszyńska Gabryela, Kraków, ul. Starowiślna 14.
Kurleto Jan, Poręba Wielka, p. Niedźwiedz.
Kurlit Józef, Moszków koło Sokala.
Lenkiewicz Stanisława, Kraków, ulica Długa 37.
Litwinowiczówna Wanda, Kraków, ulica Wolska 28.
Lubomęska Helena, Kraków, ulica Karmelicka 36.
Łabno Jan, naucz., Wiśniowana nad Wisłokiem.
Łaszczyńska Janina, Prądnik Czerwonny.
Majlert Zdzisław, Kraków.
Malińska Stanisława, Kraków.
Maniecki Józef, Płaszów, p. Podgórze.
Michalski Witold, Prądnik Czerwonny.
Miętka Wojciech, kier. szkoły, Prądnik Czerwonny.
Mikucki Władysław, nauczyciel, Grzymałów.
Mitera Adolf, nauczyciel, Podgórze, ulica Łagiewnicka 12.
Nęcka Seweryna, Kraków, Karmelicka 35.
Niemyska Sewer., Kraków, Batorego 26.
Neusserówna Aniela, naucz., Krzeszowice.
Ostrowski Stanisław, Prądnik Czerwonny.
Paluch Aleksander, Prądnik Czerwonny, pole doświadczalne uniwersytetu.
Pokrzywnicka Teresa, Kraków, ulica Karmelicka 62.
Popławska Wanda, Kraków, ulica Smoleńska 16.
Próchnikowa Halina, Kraków, Zgoda 3.
Prusek Wincenty, kier. szkoły w Płaszowie.
Przybyś Franciszek, nadkontrolor c. k. kolei państw., Kołomyja, Bagensberg.
Radziejowska Wanda, Kraków, ulica Krowderska 29
Rausz Marya, Kraków, Pędzichów 23.
Rayska Teodora, Kraków, Długa 31.
Rosenblum Julia, Usnarz, p. Krynki, gub. grodzieńska.
Rozwadowski Franciszek, Kraków, ulica Łobzowska 24.
Rudnicki Stanisław, Kraków, Kopernika 17.
Ruszczewska Celina, Prądnik Czerwonny.
Ruszczycówna Ludwika, Kraków.
Sękiwicz Zbigniew, Szymbark.
Silnicka Stefania, Kraków, ulica Michałowskiego.
Skibnińska Helena, Prądnik.
Skinderówna Zofia, Kraków, Pędzichów 13.
Skumiel Michał, kier. szk., Mszana Dolna.
Słowik Piotr, naucz., Laskowa p. Zator.
Solecka Fil., Kraków, ul. św. Jana 26.
Stołowski Wacław, Kraków.
Święcicka, Kraków.
Sycianko Kazimiera, Kraków, ulica Warszawska.
Szonertówna Marya, Kraków, ul. Starowiślna 3.
Stefanowicz Halina, Kraków, ulica Kopernika 36.
Stryjeńska Joanna, Kraków, Starowiślna 85.
Strzeszewska, Kraków, Starowiślna 3.
Święcicka M., Kraków, Łobzowska 29.
Szybowski Zygmunt, k. szk. Skawa, p. Chabówka.
Szarek Stanisław, dyrektor, Dąbie pod Krakowem.
Tacikowski Józef, Prądnik Czerwonny.
Tetmajerówna Anna, Bronowice Małe.
Toczyński Zdzisław, Kraków.
Wesołowski Jan, Gotha Leinestr.
Wesołowski Stan., Paryż V. †
Westfalewicz Władysław, Zborowice p. Cieżkowice.
Wiercik Jan, ogrodnik, Witwica p. Bolechów.
Wierzbička Zofia, Kraków, Swoboda 3.
Wiśniewski Bolesław, Boleń.
Wolska Jadwiga, Kraków, ul. Gertrudy 7.
Wróblewski Antoni, Paris V, Rue Rollin 12.
Zacharyów Inocenty, nauczyciel, Duliby, p. Stryj.
Zgut Wincenty, naucz., Szczawnica.
Związek chrześc.-socyjalny, Mazankowice, p. Oberkurzwald, (Śląsk austr.).
Związek kursów naucz., Kraków, ul. Batorego 8.
Żochowski Wiktor, Dębniki.
Żukowska Hel., Kraków, ul. Podwale 14.

Zamknięcie rachunków

Towarzystwa ogrodniczego w Krakowie za rok 1910.

Dochód.

Kor. hal.

1. Reszta kasowa z dniem 1 stycznia 1910 . . .	3.822 ⁷³	
2. Realizowana księga wkład, fund. Bratn. pom.	124 ¹⁰	3.946 ⁸³
3. Wkładki członków:		
a) zwyczajnych	1.547 ¹⁶	
b) nadzwyczajnych	216 ⁵⁰	
c) wpisowe	23 [—]	1.786 ⁶⁶
4. Subwencye:		
Ministryum rolnictwa na kursa wieczorne	4.500 [—]	
Ministryum rolnictwa na cele Towarzystwa	3.000 [—]	
" " " instruktora ogro-		
dnictwa	600 [—]	
Ministryum rolnictwa na sady wzorowe	2.000 [—]	
Wydziału krajowego na ogólne cele . . .	2.000 [—]	
Gminy m. Krakowa	200 [—]	12.300 [—]
5. Zwrot stypendyum	150 [—]	150 [—]
6. Odsetki od ulokowanej gotówki		78 ⁵¹
		<u>18.262[—]</u>

Rozchód.

1. Zakupno premij drzewek dla członków	248 ⁷⁰
2. " " kwiat. " "	200 [—]
3. " kwiatów do rozlosowania	72 [—]
4. Honorarium instruktora ogrod., sekretarki i obsługa . . .	2.752 ¹²
5. Subwencya na wyjazd kier. Zakł. „Glinka“	200 [—]
6. Czynsz za lokal	1.600 [—]
7. Oświetlenie i opał	430 ⁶⁰
8. Zakupno i oprawa dzieł	206 ⁰⁷
9. Wydatki na kursa nauczycieli i wiecz.	4.500 [—]
10. " biurowe	323 ⁷⁰
11. Koszta i wydatki na sady wzorowe	1.735 ⁰⁶
12. Druki	296 ¹⁰

Do przeniesienia 12.564³⁵

Kor. hal.

Rozchód.

1. Za nasiona, cybulki, piwonie	41.93
2. Za trociny i ziemię wrzosową	20.80
3. Za wazoniki	120.20
4. Za drut, gwoździe, szyby, kit, deski i inne przybory oraz reperacye szklarni i wydatki ogólne	265.38
5. Za węgle	48.—
6. Robocizna szklarni	473.24
Saldo	371.88
	<hr/>
	1.341.43

Ignacy Klus,
Instruktor kursów praktycznych.

Sprawdzono i znaleziono zgodnie z przedłożonymi kwitami i załącznikami.

Kraków, dnia 16. lutego 1911.

Komisya kontrolujaca:

Adolf Graca.

Jan Emilewicz.

Prezes Tow. Ogrodn.:

Edward Janczewski.

Sekretarz Tow. Ogrodn.:

Józef Brzeziński.

Skarbnik Tow. Ogrodn.:

Zygfryd Schenker.

ZESTAWIENIE RACHUNKÓW

zakładu sadowniczego „Glinka“ w Prądniku Czerwonym
za rok 1910.

Dochód.

Rozchód.

	K	h		K	h
1. Stan kasy z dniem 1. stycznia 1910 r.	298	53	1. Pensja kierownika i buchalterki, renumeracye i ubez.	3.560	—
2. Subwencya państwowa	6.000	—	2. Płaca służby	1.242	84
3. „ „ krajowa	2.000	—	3. Robocizna	8.256	60
4. Za sprzedane drzewka owocowe i krzewy	9.083	11	4. Utrzymanie koni	1.646	61
5. Za sprzedane warzywa, rozsady i owoce	3.343	23	5. Nawóz	778	88
6. Zwrot za robociznę etc	114	86	6. Drzewka i nasiona	2.891	06
7. Pobrana pożyczka w Żywnostenska Banka	2.113	10	7. Opał i światło	340	88
8. Pobrana pożyczka w Towarzystwie Ogrodniczem	2.988	97	8. Inspekta	47	80
9. Zapłacone zaległości	1.043	20	9. Dzierżawa	1.200	—
10. Za sprzedanego konia i zasiano	75	—	10. Spłata długu hipotecznego	3.000	06
			11. Koszta ogólne, jak: cenniki, ogłoszenia, portorya, ubezpieczenie, podatki, wydatki kancelaryjne etc., etc.	2.086	14
			12. Odsetki od pożyczek	961	53
			13. Stan kasy z dniem 31 grudnia 1910 r.	1.048	08
	27.060	—		27.060	—

Kraków, dnia 5 lutego 1911 r.

Sprawdzono i znalezione zgodnie z przedłożonymi księgami, kwitami i alegatami.

KOMISYA KONTROLUJĄCA:

Adolf Graca.

Jan Emilewicz.

Prezes Tow. Ogrodn.:

Edward Janczewski.

Sekretarz Tow. Ogr.:

Józef Brzeziński.

Skarbnik Tow. Ogr.:

Zygfryd Schenker.

